

Տարեկան 10 ռ., վեց ամիսը՝ 6 ռուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ռ. 50 կ., ամիսը՝ 1 ռ., հատուկ 5 կ.:
Քաղաքի և գյուղի թղթի համարժեքը՝ անվճար:

Իմպրիմումը հասցին՝ Тифлиси, Редакция „Нор-Дар“
կամ Tiflis, Rédaction „Nor-Dar“

Իմպրիմումը բաց է ամեն օր (բացի առաջ օրերից) ժամը 9-ից 2-ը: Ցայտարարությունները ընդունում են ամեն լիցիտացիայից:
Ցայտարարությունները բաժին 2 կ., բնական կամ կրկնապատկի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քրոնիկոն.— Լուրեր:

Մեզ գրում են.— Լազարյան: Արմաշից: Վուրուց: Մոզգուկից: Ասիաբազից: Բազումի հայոց Նոր ժողովարարական ընկերությունը և Երևանի ընդհանուր ժողովը:

Թղթականից.— Նախագահ Փրահախյանից, Պարիզ:

Քաղաքական.— Թիֆլիսի: Անգլիա:

Հեռագրական լուրեր:

Թիֆլիսի և դեմ:

Թանաքի և Գողթի որպես Ռուսիայի բարձրագույն կրթության նախ քան բարձրագույն ինստիտուտի:

Ցայտարարական ինստիտուտի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒՆ

Ջաբաթ օր, մայիսի 25-ին, Նորին Կայսերական Մեծություն Քաղաքի Կայսրուհի Ալեքսանդրա Ֆեոդորովնայի ծննդեան օրը, Ալեքսանդր Նևսկու տաճարում հանդիսաւոր զոհաբանական մատուցող կատարելուց, որի ժամանակ Արսենյան լիբան վրայ 21 անգամ թնդալով արձակուրդ: Հանդիսաւոր կոհարարական մատուցողները կատարելուց նաև զանազան արարողություններ և միջոցառումներ կատարելուց: Քաղաքի և գյուղի թղթի համարժեքը՝ անվճար:

Այս օրերս Թիֆլիսի ժամանակագրության գրքի վրա Մոսկովի-Գոլից, որն իբրև արտակարգ դեպքում է Լոնդոնի թագավոր Էդուարդ VII ի թագադրությանը ներկայ լինելու:

Թիֆլիսի առաջին կարգի վաճառական Ե. Ս. Ռոզենֆելդը, «Կապիկազ»-ի ասիլով, ճանապարհների հաղորդակցություն:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒՆ

ԳՈՐԴԱՆԵՐ

ՈՐԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:

ձառ. Ս. Ստեփանյանի *):

Դեռ մեր ժամանակներից իսկ հանդիպում ենք այնպիսի դատողությունների, որոնք Գողթի իր ժամանակակից հասարակության մասին գրած պատմությունների արժանիքը նստեցնում են, և մարդկային մոռանում է, որ մեր և նրա մասին միջին կէս դարից առաջ է անցել, և թույլ է թէ մինչև այժմ իսկ լուրում են բանասերություններ — Բուլղարիայի և Սեմեովկու պէս, հրապարակախոսների լարձակումներ և «Լեհիզոր»-ի առաջին ներկայացուցիչ յետոյ ցրտող հասարակությունների թշնամանքը:

Յարձակությունների մի մասը մեզ հատկացնում է, որ Գողթի հերոսների մէջ կենդանի մարդիկ չկան, որ նրա արարքներն անձնավորություններ չեն, այլ գանձալար կերպարաններից ջրաղած գրծեր, որ մարդատեաց հեղինակի շարքերակայություն է սխալմբյ: Միևնուրեք հատկացնում են, որ Գողթը Պուշ-

կին միևնուրեք ինչ, նմանապէս և Կովկասի պիւստը վարչությունից արտոնություն է խնդրում չինելու և շահագործելու երկաթուղու օժանդակից: Կծեր 200 վերստ տարածությունում Գանձակի նահանգում: Սկզբում պէտք է չինելու հետևել օժանդակից գծերը. եւթուկայաններից դէպի հարաւ մինչև Զուլի, Կաշարուրի և Աղզամի վրայով, իսկ դէպի հիւսիս մինչև Նուխի, Խալաւի գետի վրայով, Խալաւից մի կիծ կանցնի դէպի Աղզամ և Դէսը-չայ կամ թէ վերջին երկու կէտերը կը միացնուին Լեռնի կայարանի հետ:

— Ռուսաց գիտությունների Գեոգրաֆիկական ընկերության միևնուրեք ինչ, նմանապէս և օտար գիտնականներ: Միջանակաբաշխությունները մասնակցելուց մասնակցելուց ցանկացողներին իրենց աշխատությունները պիտի ներկայացնեն մինչև 1903 թ. հոկտեմբերի 1-ը:

— Թիֆլիսի հայոց դրամատիքական ընկերությունների կրկնի, մայիսի 26-ին, նշանակուած ընդհանուր ժողովը չկայացաւ օրինական թիւով անդամներ ներկայ չլինելու պատճառով: Նոր ընդհանուր ժողով է նշանակուած առաջին կիծակի, յունիսի 2-ին, արտատրեական ընկերությունների դալինում: Ժողովը, ի միջի այլոց, պիտի որոշուի ընտրելով մի յանձնաժողով, որին պիտի յանձնուի Կապիկազի կազմակերպումը:

— Բազումի նահանգապետ գեներալ մայոր Աղիսցովը, «Նով. Սթ.»-ի ասիլով, այս օրերս մեկնում է Զամախի քաղաքային Նոր շէնքերի ընդհանուր ժողովի կազմակերպումը:

— Թիֆլիսի շրջաօրը բաժնի հաշտա-

րար դատաւոր Ա. Ի. Միտկինը նշանակուած է Թիֆլիսի նահանգական դատարանի անդամ:

— Պարսիկ հրապարակախոս Մահմէդ Զալիլաբեկին մամուլի գործերի գլխավոր վարչությունից թոյլտուութիւն է խնդրում Թիֆլիսում հրատարակելու «Պարսիկ թուրքերէնով» ձեռագրի ոտուս («Ռուսական Արեւել») անունով մի թերթ: Թերթը պիտի հրատարակուի շաբաթը երեք անգամ և պիտի ունենայ երկու յանգուած ուսուցիչ և պարսկերէն լեզուով:

— Թիֆլիսի ֆրանսական հիւպատոսը «Կապիկազ»-ի մէջ ապաւինում է յայտարարություն հանգանակություն է բացել Մարտինիկի աղետից վնասուածների օգտին:

ՄԵԶ ԴՐՈՒՄ ԵՆ

ՂԱԶԱՆԻՑ.— Մայիսի 22-ին, ժամը երեքին, այնպէս միջին երկրները սև ամպերից, որ սենեակում գերկարգալ չէր կարելի: Գէս ժամ յետոյ սառնակ փոթորիկ հետ նախ ձուռալի, ապա ընկուցի մեծությունը կարկուտ տեղաց Դաւալի և Նրա շրջակայքի վրայ: Կարկուտի ուղղությունը ձգուած էր արեւմտային դէպի արեւելք. աների ու կիկղերիցները արևմտեան պատահանների վրայ ոչ մի ողջ ապակի չի մնացել: Կարկուտը շարունակ է ծառերն ու ցանքերը և վայր է թափել պտուղներն ու հացահատիկները: Կոտորել է բաւականաչափ թուռները և վերաւորել այն մարդկանց, որոնք ունեւնեւ հասել: Թէ և կարկուտը տեղաց 10 րոպէս չափ, այնուհետեւային վնասը, գոնէ սեր չըլը կայացրում, բաւական մեծ է: Փոթորիկը վերցրել է մի քանի տները ծածկեր, իսկ կարկուտը կոտորեց է տանիքների կլմիւնները: Հեռուոր շրջակայքի մասին դեռ լուր չունինք. եթէ Նոր վնասների մասին բան իմացուի, կը գրեմ:

հետեւալ անգամ. կարկուտը հասել է մինչև Կուր գետը. վնասները ահագին են. գիւղացիք թափուել են Դաւալի, եթէ այս ապրիլ էլ գաւառիս արտերը կարկուտաւոր լինին, միանգամայն կորած են:

ՄՐԱՄԻՐԻՑ.— Մեր աւան օր աւուր առաջ է գնում: Նոր շինությունների համար գործարաններից աղիւս չեն կարողանում հասցնել: Ննայելով դրան, ժողովուրդը դարձեալ բնակարանների ներդիւն է կրում:

— Մայիսի 14-ին օրհնեցին Նոր կառուցանելիք շրանցի հիմքը: Գործն այժմ արագություն է առաջ գնում:

— Մեր դպրոցների ընկերությունները վերջանալու մօտ են. յոյս կայ, որ Ալեքսանդրեան ուսումնարանի մի քանի անպէտք ուսուցիչներ հեռացնուին:

— Մայիսի 19-ին հայոց երկու եկեղեցու բազում էլ մատաղ էին արել: Արմաշիցից երբ մատաղ են անում, իրենք բոլորում են սեղանի շուրջը, իրենք էլ ուտում: Աղջկանները հեռուց նայում են ու թուքները կուլ տալիս: Լաւ չէր լինի՝ նրանց համար էլ առանձին սեղան բաց անէին: Այս անգամ մեր հասարակական կերած մատաղն Աստուծոյ հաճելի եղաւ: Նոյն օրն և եթ Աստուած անձրև ուղարկեց...

— Հանգուցեալ Մուստեանի կտակած գումարը (գերեզմանացու եկեղեցի շինելու) կտակատարները չեն կարողանում անել: Երբ գործը դատարանի կրննին: Ամօթ չէ:

ՂԱԶԱՆԻՑ.— Մայիսի 16-ին մեր քաղաքային վարչությունը գրադուց մեր քաղաքային նորարաց գեղատան կապալաուի խնդրերը ընկելով: Երբեք կապալաուին խնդրում է վարչությունից պայմանաւորուած կապալի գումարը պահանջներ, առարկելով որ վնաս է ա-

նում: Երբեք գեղատան գործերին հմուտ անձերից մին վարչությանն առաջարկեց, որ իրեն յանձնուի վերոյիշեալ հաստատությունը, և ինքը ներկայ կապալաուի պայմանաւորուած գումարից 100 ռ. էլ աւել կը վճարի, և, բացի այդ, իր պահանջով ինչ, 10,000 ռ. արժող իւր տունն էլ գրաւ կը դնի վարչության մօտ: Նոյն ժողովում մի ուրիշը նոյնպէս առաջարկեց իրեն յանձնել յիշեալ գեղատանը ներկայ կապալաուի պայմանաւորուած կապալով և 2,000 ռուբլի գրաւանով (այժմեան կապալաուին միայն 1,000 ռ. գրաւական է թողել վարչության մօտ): Որովհետև գեղատան ներկայ կապալաուին արանով երբեք անգամ է, որ դիմում էր քաղ. վարչությանը միևնոյն առաջարկով, — կարծում էր, թէ վարչությունը վերջ կը տար կապալաուի այդ դիմումներին և ուրախութեամբ կընդունէր ցանկացողներին առաջարկած այդ ձեռնարկ պայմանները: Բայց վարչությունը մերժեց իրեն դիմող այդ երկու հոգու առաջարկները և որոշուի կապալաուց ընտրելու մի մասնաժողով, որ ընկի ներկայ կապալաուին հաշուետեւանները և համաձայնութիւն կայացնի նրա հետ:

ՄՈԶԻՆԻՑ.— Մայիսի 19-ին տեղիս. Ստեփանյան եկեղեցում հոգեհանգիստ կատարուեց սինդիկ անդաւ հանգուցեալ Բազում վարդապետ Թաւադարեանի յիշատակին: Այդ առթիւ մեր նորընտալ տէր-Յակոբ Խաչատրեանը մի քարոզ խօսեց շէնքով հանգուցեալի աղնի և «ազատամիտ» կուսակցության պատկանող լինելը: Սակայն տէր հայրը իւր խօսքերն աւելի հաստատելու համար հանգուցեալի գործերից ոչ մի դրամական ապացոյց չբերեց: Եւ տէր-հայրն այնպէս էր խօսում, կարծէր եթէ հանգուցեալն աղնի և լաւ անհատ էր եղել նրա համար, որ «ազատամիտ» կուսակցությանն

օգտակար դարձնել պետութեան բարեբաններին. եւ փափագում էր դէթ փոքր չափով օգտակար լինել. իսկ սոյն տեսակ անհագիստ մտքերը թէ՛ մի գուցէ տկար հանդիսանամ, մի գուցէ բար ձգեն ձանապարհիս, մի գուցէ միջոց չտան դէթ մի փոքր օգուտ բերել, — պատում էին ինձ խոր թախիծով:

Հասարակությունը և պետությունը հեղինակը միմիայն այն ժամանակ կարող է օգտակար լինել, երբ ազնուութեամբ է կատարում իւր պարտքը, երբ խոր կերպով թափանցում է կեանքի իրականություն մէջ և ճշգրիտ կերպով նկարագրում է կեանքը, ցոյց տալով այն ձանապարհները և նպատակը, որոնց, նրա խոր համոզմամբ, պիտի ձգուէ հասարակութիւնը: Գողթը ճիշտ այդպէս էլ վարում էր. «Եւ ոչ մի ժամանակ, — ասում էր նա, — երեւակայութեամբ ոչինչ չեմ ստեղծել, և այդ յատկութիւնն էլ չեմ ունեցել բնաւ. եւս միմիայն այն էի կարողանում յաջող պատկերացնել, ինչ որ վերցնում էի իրական կեանքից և ինձ յայտնի փաստերից»: Նրան չէին յաջողում այդ իրականութիւնից բացառութիւններ, օրովհետև այդ տեսակ բացառութիւնները գտնուին համար հարկաւորում կը լինէր երկար որոնել: Գողթը բացակայում է. «Բազում» էլ այն հեղինակը, որը, զանց առնելով ձանձաղի և աստի ընտանութիւնները, պատկերներ խառնափնթոր գանգաւորից կարողանում է վերցնել միմիայն բացառու:

*) Այս ձառն արտատպեց Բազումի առաջին հրատարակչի Գողթի անուն հեղինակին, որ տեղի ունեցաւ Բազում վարչական 10-ին:

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

բաժնիկները, ի հարկէ, չէր կարող տա-
նել. Այլ ծանր մեղադրանքի տակից
կուրս գալու համար այս անգամ պ.
Յարութիւնեանը մի շատ իրաւացի միտք
յայտնեց, թէ այդ պակասութիւնները
պէտք է վերագրել այն բանին, որ մեր
մէջ չի եղել աշխոյժ, գործելու եռանդ,
տրամադրութիւն: Իսկ այսպէս խօսող
պարոններն ինչո՞ւ չէին կատարում ի-
րենց պարտականութիւնը, գնում աշխա-
տանքի տուն, անձամբ ծանօթանում
նրա կարիքներին և պակասութիւններին
հետ և ժողովին ներկայացնում իրենց
նկատարութիւնները:

Պ. Ա. Գալանթիան մինչև այդ ժա-
մանակ լուռ էր: Պէտք էր խօսել, լուռ
մնալ լաւ նշան չէ... Մանաւանդ որ
հերթն էլ հասել էր.—նա բողոքեց պ.
Յարութիւնեանի նկատողութիւններէ կէմ.
«Ընդհակառակը, մեր մէջ եռանդ եղել է,
—ասաց այդ պարոնը.—մենք գործել ենք
աշխոյժով (?)» և այլն, և այլն:

Զարգ:
Ի՞նչ է եռանդը գէթ նշոյլ եղել է, ապա
ինչո՞ւ զլացել են այդ պարոններն ի-
րենց պարտականութիւնը կատարելու,
գնել կիսով չափ, գնել մի քանակը:
Ե՛րբ է եղել, որ վարչութիւնը նիստ ու-
նենայ ընդ տեղանքին ներկայութեամբ
Գալանթիանին այդ 6 ամսուայ ընթաց-
քում գէթ մի հատիկ նիստ ունենայ,
եղբէ՛ր յայտնի մի բան:

Պ. Ն. Գալանթիան քաղաքագրութեան
պաշտօն է ստանձնել, բայց, ասացէք
խելոքներ, երբ է կատարել իւր պարտա-
կանութիւնը. կարելի է ասեն, որ ա-
նուն էլ մի բան է:

Պ. Խաչատուրյան յանձնաժողով է եղել
խնդրատուներին տներն այցելելու և նը-
րանց վերաբերեալ տեղեկութիւններ ժո-
ղովելու. արդ՛ կատարել է նա իւր պար-
տականութիւնը:

Պ. Յ. Սարգսիւնեանը, որի մասին
մենք մի օրին անգամ առիթ կունենանք
խօսելու, երբ է բարեխղճաբար կատա-
րել իւր պարտականութիւնը, թէն խոս-
տովանելի է, որ երբ մէջ աւելի է ե-
ռանդ եղել, քան պ. պ. Գալանթիանի և
միւսերին մէջ:

Ահա մօտ 7 ամիս է, որ տիկ. Սար-
գսիսեան վարչութեան ոչ մի նիստերին
ներկայ չի գտնուում, թէպէտ ամեն
անգ լինում է:

Ե, միթէ այսպիսի անձերից չէ, որ
կարգուած է մարդասիրական ընկերու-
թեան վարչութիւնը:

Եթէ վարչութիւնը կազմող անձերից
մէկումսէլ փոքր ի շատէ բարեխղճաբար
իւր պարտականութիւնը կատարել է, այդ
պ. Յարութիւնեանն է եղել, որը որպէս
նախագահ միշտ ներկայ է եղել նիստե-
րին:

Հատ թիւ և դէմ կարծիքներ յայտ-
նուելուց յետոյ, առանց մի որեւէ եզրա-
կացութեան գալու, բայց խղիւղ փա-
կուած յայտարարելով, ժողովականե-
րը ցրտեցան իրենց տները ժողովի շա-
րունակութիւնը մայիսէն ինչնախակելով:
(Գլխաւորակցելով)

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱԽԱՎ ՓՐԱՆՍԻՍԻՅ
(«Նոր-Դար» ի թղթակցութիւն)

ՊՐԱՌ, 31 մայիսի (ն. տ.).—Մենք
ինչպէս ծանուցեք էինք, հինգշաբթի
երեկոյ անդի ունեցաւ «Տայ գեղարուես-
տական երեկոյթը» (Soirée d'art armé-
nien) ի նպատակ հայ օրերուն:

Հազարավ տեղացած սաստիկ անձրե-
ւին, հանդիսականները թիւ 400—450
հագին հասել էր: Երեկոյթին սկսում պ.
Գալանթի Մուրէլի մէկ բանաստեղծութեա-
մբ, որուն խորագրին էր «Հայ բա-
նաստեղծութիւնը և գեղարուեստը»: Բա-
նաստեղծեան ժամանակ մեղադան լապ-
տերով ցոյց տրուեցան հայկական ճար-
տարապետութիւնը ներկայացնող դանա-
եան նկարները և տեսարանները:

Բանաստեղծներն յետոյ անդի ունե-
ցաւ իսկական երեկոյթ-կոնցերտը, ո-
րուն մասնակցեցան անդին Սրբոյն Վերբէր
—Փրանսական թատրոնէն, տիկին Դի-
վէն—նոյնպէս Փրանսական թատրոնէն,
օրիորդ Փալազարա—ազատ երգչուհի իսկ
արական սեռի արտիստներէն պ. պ. Փիլիփ
Գալանթի—Փրանսական թատրոնէն, Ռամոն
—Օդէոնէն, Ամբրան—հայ երգչուհի, Գու-
գուառ Կիլիպէն—հայ դերասան:

Վերջին մասին մէջ երգուեցան հայե-
րէն ժողովրդական երգեր, աւստրալուսե-
ցան հայերէն հին և նոր բանաստեղծու-
թիւններ, որոնց շատերու Ֆրանսերէն
թարգմանութիւնն ալ կարգացուեցաւ:

Երեկոյթը դուրսէն էր, ըսինք, ֆրան-
սական ակադեմիայի անդամ պ. Էռնէստ
Լաիսի և Պարիզի երեսփոխաններէն հա-
յասէր բարոն Դրիշ Կոչէնի հովանաւո-
րութեան տակ: Երեկոյթին ներկայ էր
Պարիզի հայ գաղթականութեան ըն-
տրեալ դասակարգը. Փրանսացիներու
մէջէն աչքի իյնող անձնատարու-
թիւններն էին պարոնայք Դրիշ Կոչէն,
Մէյէ—պոֆեսոր հայերէն լեզուի
Արեւիկան լեզուներու վարժարանին մէջ
և յաջորդ հանգուցեալ Կառլոսի, Օրբի—
երաժշտագէտ մը, որ հայերէն երաժշ-
տութեամբ կը զբաղի մասնաւոր կերպով:
Կային և ուրիշ ֆրանսացիներ, բայց ա-
նոնք մեզ համար միմ կարեւորութիւն
մը չունին, վասն զի մեզ հայերու հա-
մար դեռ ծանօթ չեն իրենց հայասի-
րութեամբ կամ հայնականութեամբ:

Երեկոյթին գլխաւոր կազմակերպիչն է
եղեր «Անահիտ» հանդիսի խմբագիր պ.
Արշակ Չօպանեան, Ուշակ կըլիյեան,
Լիւնալ պարոնը, մօտ երեք տարի առաջ,
համանուն, այսօրեւ մեր օրերուն ի
նպատակ, ցերեկոյթ մը կազմակերպել,
որու մասին մենք ժամանակին խօսե-
ցանք. այն ցերեկոյթն էր Բաւականի մեծ
գործար մը մօտ օրերուն գանձանակը.
այս երեկոյթէն ինչ հատիկ գոյացաւ,
կամ գոյանալու է,—այդ մեզ կիսման
ապագան: Մենք կը ցանկանք, որ գումար
ըր մեծ, խիստ մեծ լինի, քանի որ
խնդիրը մեր օրերուն շուրջը կը կա-
նայ...

Տօքոս Est-Ouest-ի
Մ'հըր Ս. Դաւիթ-Բէկ

ԳԱՆԱԿԱՆ

ԱՆԻՒՄ

Հաշտութեան աւետման նախօրը
Լոնդոնը ներկայացնում էր յուզուած
մարդկանց մի ծով. այդ հըս-
կայական բազմութիւնը պարզապէս կը-
ցրել էր իրեն զապիւտ ընդունակու-
թիւնը և հասել էր չղային լարման ա-
մենագիծին աստիճանին. նա պատրաստ
էր պահանջելու կառավարութիւնից այն
խօսքը, որը կարող էր վերջ գնել առ-
յայտութեանը: Ամբողջ օրը փողոցները
լիքն էին ժողովրդով: Ունեւորներու բա-
նաստեղծութեան հին շէնքի մօտ համա-
լսմանը էր մօտ 20,000 մարդ: Այստեղ
կարելի էր տեսնել հին արեւմտեղատիպի
ներկայացուցիչներ, հասարակ բանուոր-
ներ, զինուորականներ, ծերեր և երի-
տասարդներ, կանայք և աղջիկներ հա-
սարակութեան ամեն խաւերից: Վերնա-
յարկերը մտնելու համար տօմսակները
վաղուց ձեռքէ ձեռք էին խլուել և վեր-
ջացել, բայց ամբողջ, չնայելով որ խոշոր
տառերով յայտարարուած էր, թէ այլ ևս
տեղ չկայ, պատրաստ էր շտուրմով առ-
նել պարլամենտի շէնքը: Լազարները
խլում էին ձեռքէ ձեռք: Յանկարծ,
կարծես կախարդական գաւազանի մի գո-
րութեամբ ամբողջ շարժուեց և սպեց
օրը թնդացնել ինչ-որ աղաղակներով,
որոնցից ոչինչ չէր կարելի հասկնալու:
Բանից երկայ, որ Անգլիոյ հարաւային
Աֆրիկայի հետ միացնող արևմտեան
կարէլը փչացած է և չի գործում: Ամ-
բոլսն այդ բանն իմացաւ Սեն-Ջեյմսի
լըազըրը» և նրան յանկարծ կասկած
գրեց... Ինչ է նշանակում այդ: Գառա-

վարութիւնը չի թաղանթում արդեօք որ-
եւէ ճշմարտութիւն, ապա թէ ոչ ինչն
կարելի հէնց այդ միջոցին պիտի փչա-
նար: Այս և այլպիսի կասկածներ յու-
զում էին ամենքին, և Աստուած գիտէ,
թէ ինչով պիտի վերջանար ծովացած
ամբոլիս այս յուզումը, եթէ երեկոյեան
թերթերը հանգստացուցիչ տեղեկութիւն-
ներ չընթելին. կարելի իսկապէս փչացած
էր, բայց հաղորդակցութիւնը հարաւային
Աֆրիկայի հետ չէր ընդհատուած: Դի-
շերայ ժամը 2 ին փողոցները նոյնքան
լիքն էին ժողովրդով, որքան և ցերեկը,
իսկ արտաքին գործերի մինիստրութեան
չէնքի առաջ ամբոլիս անելի մեծացել էր:

ԹԻՒՐԻՒՄ

«Messenger d'Athenes» ի ասելով,
Թատոս կղզու յայն բնակիչներն ապա-
տաւերն են. պատճառն այն է, որ թուրք
իշխանութիւնը խիստ նեղում է նրանց
հարկերը հաւաքելու: Երբ Թուրք զօրք
ուղարկեց ապստամբութիւնը ճնշելու
համար, Անգլիան պաշտպան կանգնեց
բնակիչներին այն պատրուակով, թէ
Թատոսը մի ժամանակ գտնուում էր ե-
գիպտական տիրապետութեան տակ և
այժմ այդ կղզին գտնուում է աւելի և
պիտանական (?), քան թրքական ջրերում.
ոստիկ կղզու բնակիչներն ներքին գոր-
ծերին խառնուելու իրաւունքը պատկա-
նում է եգիպտոսին, և ոչ թէ Թուրքիա-
յին: Անգլիայի այս յայտարարման վրայ
Թուրք խոստացել է իւր զօրքերը հեռա-
ցնել կղզուց, հէնց որ կարգը վերական-
գուի:

—Գ. Պոլսից «Times»-ին հաղորդում
են, թէ մայրաքաղաքում ձերբակալու-
թիւններն ու արտօնները շարունակում
են: Վերջին գործերն եղան երեք սպայ,
որոնցից մէկը գնդապետի աստիճան
ուներ. նրանք արտօնեցին ծմբ: Նրանց
գէմ եղած մեղադրանքները նային են,
ինչ մեղադրանքներով որ արդէն դատա-
պարտուած են տառնակ մարդիկ,—
գաւադութիւններ, զրոցատուութիւն-
ներ, նամակագրութիւններ օտարերկրա-
ցիները հետ... Բացի այս ձերբակալու-
թիւններից, կայ դարձեալ մի ձերբակա-
լութիւն, որը խիստ տարօրինակ է:
Ձերբակալուած է մի մուսուլման-թը-
քոյնի՝ Հազիմ-հանըմ, 70 տարեկան,
Արզու-Աղիզի թուրքաւորութեան ժամա-
նակուայ մինիստր Բեռմի փաշայի այ-
րին: Այդ գառամալ կնիւ մեղքն այն է
եղել, որ նա դժբաղդութիւն է ունեցել
մօտիկ բարեկամութիւնը: Այդ բանը բա-
ւական էր, որ իշխանութիւնն առաջա-
կէր Հազիմ-հանըմին հրաժեշտ տալու
իւր օշակիւ: Որովհետեւ խեղճ կինն
սկսել էր քննարկել այդ հրաժեշտի գէմ,
նրան բռնեցին ուժով և բռնեցին եգիպտոս:

ՀԵՒԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պրետորիայից «Times»-ին հաղորդում
են, որ Անգլիայի վերջնական առաջարկ-
ները խիստ ապագութիւններն էին յա-
րօցել, հաշտութեան պայմաններն ըն-
դունելուց առաջ: Վերջինգիզում մայի-
սի 17-ին (30-ին) հաշտութեան պայ-
մանները ջուհարկուելիս, անգլիական
պայմաններն ընդունելու օգտին ձայն
տուին 54 բոէր, իսկ դէմ—6 բոէր:
Բոէրներն իրենց պարտութիւնն ընդու-
նեցին առանձին որոշումով: Այդ որոշ-
ման մէջ յայտարարուած է, թէ բոէրները
համաձայնեցան հրաժարուել անկախու-
թիւնից, որովհետեւ անգլիական կառա-
վարութիւնը պնդում էր, թէ հակառակ
դէպքում ինքն այլևս չի բանակցի:
այլ կը թելադրէ պայմանները: Բացի
սրանից, նրանք հրաժարուած են անկա-
խութիւնից, ի նկատի ունենալով բոէր-
ներն և անգլիացիներին կորուստները,
նմանապէս այն պատճառով, որ այլա-
պէս անհնարին է իրենց գերիններին
վերադարձնել և վերջապէս, որովհե-

տն պէտք է պահպանել բոէր ցեղի գո-
յութիւնը:

—Լուի Բոթան մի կող է հրաաաաա-
կել, որի մէջ նա բուրգերներին խնդ-
րում է անկեղծօրէն հնազանդուել նոր
կառավարութեանը: Դեհտը վնաս չըն-
դեֆորտ, այցելեց կեդրոնացման բանակը
և իւր համերկացիներին յորգորեց, որ
նրանք ցոյց տան Անգլիային, թէ բոէր-
ները օրպիսի բարի կոնսիստներ կա-
րող են լինել:

—Կիտանները հաղորդում է Պրետո-
րիայից մայիսի 24-ից. «Գոմիսարները
գնդուցանում են զանազան շրջաններից,
որ երեկ գնդը վայր են դրել 1,154
հոգի. կոմիսարները մի քանի խօսք ուղ-
ղեցին անձնատուր եղողներին, որից յե-
տոյ բոէրները երեք անգամ «ուաա» ա-
ղաղակեցին թագաւորի պատուին: Ե-
րեան են գալիս ամենայաւ յարաբերու-
թիւններ, ոչ մի տեղ դժուարութիւն
չկայ»:

—Կիտաններին շնորհում է վիկոն-
ար տիտորսը:

—Անգլիական պատգամաւորներ ժո-
ղովում Բալֆօրն առաջարկում է, որ
Կիտաններին նուէր արւել 50,000 ֆունտ
ստրլինգ: Ռեզիմենդ հակառակում է
այդ առաջարկին, ասելով որ Կիտանե-
րը կուտում էր կանանց և երեխաների
դէմ: Սկսուեց մի անուր աղմուկ, նուէ-
րի առաջարկն ընդունուեց 380 ձայնով
44-ի դէմ. սպաններն և զօրքերին շնոր-
հակալութիւն յայտնող որոշումն ընդու-
նուեց 382 ձայնով 42-ի դէմ. Լորդերի
պալատը նոյնպէս ընդունեց Կիտաններին
նուէր տալու և զօրքաւանակին շնորհա-
կալութիւն յայտնելու առաջարկը:

—Մարքիզ Սուլբերին յորդրել պա-
լատում փառաբանեց զօրքերը և մատ-
նանիշ արաւ գաղթիկների ցոյց տուած
հաւատարմութիւնը: Անգլիան հանդէս
է գալիս աշխարհի առաջ աւելի զօրեղ,
քան երբեկին: Ծովերի վրայ իւր օւնե-
ցած տիրապետութիւնն ու իւր համաշ-
խարհային նշանակութիւնը բաւարար
չափով պաշտպանեցին զօրքերով չափա-
պահուած երկրներ, և երբեք Անգլիայի
հօգործութիւնն այնքան պարզօրէն երեան
չի եղել, որքան այս ամենամեծ վտանգի
ժամանակ:

—Գ. Պոլսից հեռագրում են, որ յե-
ղափոխական գործողութիւնների համար
մեղադրուող Ֆառա-փաշան դատապար-
տուած է ցմահ բերդաբանութեան:

—Փրանսական նոր մինիստրութիւնը
կազմակերպուած է հետեւեալ կերպով.
մինիստր նախագահ, մինիստր ներքին
գործերի և դատաւորութեան—Գոմը, ար-
դարադատութեան—Վալլէ, արտաքին
գործերի—Ինկիասսէ, զինուորական—
Անգրէ, ժողովրդի—Մարիէ-Ժոսկ, լուսա-
ւորութեան—Ջոմի, հասարակական աշ-
խատանքների—Պելլետան, գաղութ-
ների—Դուրեր, առևտրի—Տրուլիս
և երկրագործութեան—Մուֆօ:
Լազարների ասելով, նոր մինիստրու-
թեան ծրագիրը կազմուած է հետեւեալ
հիմունքներով. վերացնել կոնգրեսացիա-
ների վերաբերմամբ Ֆալլուի օրէնքը դա-
սաւանդման աղաաղ-փաշան դատապար-
տուած է ցմահ բերդաբանութեան:

—Կենսական աշխատաւոր միա-
ձայն ընդունեց իշխանութիւնը և Լոթարին-
գիայում դիկտատուրան վերացնելու ա-
ռաջարկը:
—Վենսայից հեռագրում են մայիսի
25-ից, որ բուլղարական իշխանը ճանա-
պարհուել է դէպի Գեաթերուգի:

ԹԵՐ ԵՒ ԴԵՍ

ՆԱԽԱՎ ԽՍՐԱՎԻՐՈՒԹԵԱՆ

Մի շարքի առաջ նոր-թայադէտի հա-
սարակութիւնը մեր ս. Կարապետ եկե-
ղեցու երեցփոխութեան պաշտօնի հա-
մար վերնուրեց նախորդ երեցփոխ չ.
Խաչատրեանին, որի անունն երկու ան-
գամ է, ինչ իշխում է «Նոր-Դար»-ի է-
ջերում—53-րդ և 69-րդ համարներում:
Երեւալ համարների մէջ հաղորդուած
տեղեկութիւնները սխալ են. Չ. Խաչա-
տրեանը երբեք չի մերժել իւր գործու-
նէութեան հաշիւները ներկայացնել, այլ
ամեն տարի հաշուետեմները սրանից հա-
շիւ պահանջել և ստացել են: Ջեղժում,
սխալ, անկանոնութիւն չեն գտել նրանք:
Նիւց և մոյց տուաւ որ ոչ մի ժամանակ
չի կորել, այլ գտնուել է գործակալի
մօտ Խաչատրեանը երեցփոխ է ոչ թէ
15 տարի, այլ ընդամենը 9 տարի:

Հասարակութիւնը ճանաչում է Խա-
չատրեանին միայն լաւ կողմերից: Տե-
ղաքի բարեգործների շրջանում նա ա-
մենից առաջ է անցել. Հասարակաց
շահերը նա պաշտպանում է իւր շահերի
պէս: Այսպէս, նա 400 ր. տուեց գոր-
գագործական արհեստանոցին, 500 ր.—
արքիւրներին, իւր հաշուով է կառուցել
եկեղեցու զանազատութիւնը և 100 պու-
դանոց զանգ բերել տուել: Հիմա էլ որ
եկեղեցին վերաշինուած է, մեծ օժան-
դակութիւնը նրանից է սպասուում *):

Վ. Պետրոսեան
Նոր-Բայազետ, 15 մայիսի

* Խմբագրութիւնն ստացել է և մի այլ
հերթում ունի խնդրի վերաբերմամբ, բայց բա-
ւականում ենք միայն այս նամակը հրատա-
րակելով:

Իմագիր հրատարակիչ՝
ՄԳՆԵՐԱՄՄՄԳՆԵՐԱՄՄՄ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ա Ջ Դ

Նըանք, որոնք «Նոր-Դար»-ն ըս-
տանում են և դեռ չեն վճարել
իրենց բաժանորդագինը, եթէ
կամենում են շարունակ ստանալ
թերթը, թող բարեհաճեն վճա-
րել բաժանորդագինը: Նոյնպէս
իրենցում ենք նրանց իրենց
պարտքը, որոնց վրայ անցեալ
տարիներից ապառիկ է մնում:

Օղեստայի հայոց եկեղեցու հա-
մար պէտք է մի դպրի, որ կա-
րողանայ և խումբ կազմել: Կայ-
մանների մասին դիմել՝ Ս. Արմանսկայ
церковь, Ктитору С.
Асвадурову».

(944) 3—3

Մամուլի տակ է
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
, ՀՕՐԱՏ-ՄՕՐԱՏ-Ի
ԵՐԿՐՈՐԴԻՐԻՐԸ

Գինն է 40 կօպ.

Հուտով տպագրութեան կըլանանի
«ՀԱՅ ԳԵՂՈՒԿԻ ԱՐՄԻՍԻ»

Երբեք մօտ
Հեղինակի մօտ և Կոնստանդնուպոլսի
Գոլապետի գրաւաճառանոցներում ծախ-
ւում են.
«Երբեք», վէպ. սակաւաթիւ . . . 40 կ.
«Հօրտա մօրտ» Ա. Գրեք . . . 30 կ.
«Պատանեկան յուշեր» . . . 15 կ.
Հայ գեղուկի Արմիսի Ա. մօտ . . . 40 կ.
» . . . 40 կ.
» . . . 5—2

поступила въ продажу
НОВАЯ КНИГА
ՀԱՅ ԳԵՂՈՒԿԻ
«АННА САРОЯНЪ»

(съ армянскаго)
Цѣна 25 коп.
Продается во всѣхъ книжныхъ ма-
газинахъ Тифлиса и Петербурга.
(9) 6—6
պարտուել է դէպի Գեաթերուգի:

ԿԱՊՍՈՒԼՆԵՐ ՄԱՏԻԿՈՅԻ

[Capsules au Matico]

ԳՐԻՄՈՒ ԵՒ ԸՆԿ. ԳԵՂԱՊՈՐԵՆԵՐԻ

Թաղ է տրուած Ռուսիայում:

Աջորակեալ գործ է ածուած հոնորէրի բժշկութեան ժամանակ, երբէք չյուզնեցնելով ստամոքսը, ինչպէս այդ լինում է, երբ գործ է ածուած Գոպայրալումը հեղուկ ձևով:

Փարիշ, 8, Rue Vivienne և գլխաւոր գեղատներում:

(M.) № 204995

24—6

ՆԵՐԱՐԿՈՒՄՆ ՄԱՏԻԿՈՅԻ

Նաւթարդինարեալան ընկերութեան վարչութիւնը հրաւիրում է ընկերութեան պ. պ. բաժնետէրերին, առաջին տարեկան ընդհանուր ժողովի շարունակութեան, որը տեղի է ունենալու կիրակի օր, յունիսի 2-ին, առաւօտեան ուղիղ 10 ժամին, Գուրգենովի այգում, Միքայէլեան պրօսպեկտ № 143.

Ջրադմանց առարկաներն են՝

1. Վարչութեան և վերաբնիչ յանձնաժողովի արդէն կարգադրուած գեկուցումների և տարեկան հաշուի որոշումը և հաստատումը:
2. 1902 թուի գործունէութեան հրահանգը:
3. Վարչութեան հինգերորդ անգամի ընտրութեան հարցը:
4. Վերաբնիչ յանձնաժողովի երեք անգամների և նրանց կրկու տեղապահների ընտրութիւնը:

(950)

1—1

ՀԱՅՈՑ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Երաժշտական օր մայիսի 26-ին նշանակուած ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՐ չկայացաւ, հրաւիրում է ընկերութեան անդամներին սոր ընդհանուր ժողովի, որ տեղի կունենայ կիրակի, յունիսի 2-ին, ցերեկուայ ժամը 12-ին, Թիֆլիսի Արտիստիկական Ընկերութեան դահլիճում:

- Պարապմունքների առարկաներն են՝
- 1) Ընկերութեան իսկական և նպատաւոր անդամների ընտրութիւն:
 - 2) Ռեպերտուարական յանձնաժողովի ընտրութիւն:
 - 3) Վարչութեան գեկուցում վարչութեան անդամներին հերթական պաշտօնաթողութեան մասին:
 - 4) Ընթացիկ գործեր:

(949)

2—1

Թ. Ա. Տ. Ր. Ո. Ն.

Վեցամեայ հանդէս յոյ է տեսնում մեր խմբագրութեամբ տարեկան երկու № Բացում է 1902 թուակ բաժանորդագրութիւնը

«ԹԱՏՐՈՆ»-ի ազգային № ում տպագրուած կը լինի «ԵՒԻՆԵ» դրաման, հեղ. Զերմանգուլի, և հայերէն լեզուով թոյլ տրուած պիէսների լիակատար ցուցակը: «Թատրոն» առաջին №-ը (գրքը 9 դր) յոյ կը տեսնէ յունիսին, երկրորդը գեկ-ամբերին:

Տարեկան բաժանորդագրին է 3 ռուբլի, Թիֆլիսից դուրս 3 ռուբլի 30 կոպէկ, արտասահման 10 ֆրանկ:

Թիֆլիսում բաժանորդագրութիւն ընդունում է «Վեդրոնական», «Դուտտներեք» գրալատարաններում և հրատարակչի մօտ:

Պատասխան հասցէ՝ Թիֆլիս, Ալեքսանդր Թարխանյան, կամ Tiflis, Alexandre Tarkhanian:

Գործակալներ՝ Քաղու պ. Կ. Ի. Մայիլեան—Պարսպետ, «Մետրոպոլ» հիւրանոցի տակ և պ. Ս. Մ. Ծոցիկեան.

(Փ)

3—3

Հրատարակիչ Ալեքսանդր Թարխանյան

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ՆՈՐ ԳԻՐԳ

ՆԱՐ-ԴՈՍ

ՍՊԵՆՈՒՆԾ ԵՂԱԻՆԻՆ

Վ Ի Պ Ա Կ

Դիւն է 30 կոպէկ

Դիւնի՝ Բաքու, книжная торговля Буніатова, կամ Թիֆլիս, ред. «Норъ-Даръ».

ТРЕБУЙТЕ ВЕЗДЬ
ШОКОЛАДЪ
СІУ
ФАБР. С. СІУ И К. МОСКВА.

(M.) 90634

52—52

Լոյս տեսաւ

ԻՐԻՅ՝ ՎԵՍԵԼՈՎՍԿՈՒ

«АРМЯНСКИЙ ПОЭТЪ»

Смѣатъ ШАХЪ-АЗІЗЪ

(Բննադատական էտիւդ)

Դիւն է 1 ռ

Դրքոյկին կցած են՝ Սմբատ Զահ. Աղկի յուսալի պատկերը, ձևանի Վշտի մի շարք կտորների և այլ ստանաւորների գույքերն թարգմանութիւնը: Ցանկացողները դիմում են հեղինակին հե. տեղով հասցէով: Москва, Леонтьевскій пер., № 11, кв. 17, Юрію (Георгію) Алексѣевичу Веселовскому. (0) 5—5

ՊԵՆՏԵՆՏԵՐ ԱՄԵՆ ՏԵՂ

ՊՐՈՐԻՆ՝ Ս. Վ. ԼԵԲԵԴԵԻԻ

Մի քանի օրում բոլորովին ունշեցնում է հնացած մազերը և խոլերն արմատով հաղմը: Պէտք է պահանջել միայն կառավարութիւնից հաստատուած ընդ № 22473 էտիկեան ունեցող դեղը: Վաճառում է Թիֆլիսում—գեղատար-նային ապրանքների առևտրի կովկասեան ընկ. և Բագուի ու Բաթումի բաժան. մուկներում: (896) 25—7

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Правление Кавказскаго Горнаго Общества доводит до всеобщаго свѣдѣнія гг. учредителей, членовъ и лицъ, желающихъ быть членами названнаго Общества, что Кавказское Горное общество начало съ 18 апрѣля 1902 года функционировать и съ 1 мая предполагаетъ устраивать экскурсіи. Въ виду изложеннаго, Правленіе Кавказскаго Горнаго общества предлагаетъ всѣмъ лицамъ, интересующимся горной природою, вступить въ члены Кавказскаго Горнаго общества, адресуя пятирублевый членскій взносъ въ городъ Пятигорскъ на имя Правленія названнаго Общества.

Вмѣстѣ съ симъ Правленіе имѣетъ честь извѣстить гг. членовъ Кавказскаго Горнаго общества, что Общее Собраніе, назначенное по публикаціи на 1 мая, переносится по постановленію Общаго Собранія на 2-го іюня сего года; о мѣстѣ же и времени собранія въ г. Пятигорскѣ будетъ своевременно опублковано особо.

3—3

Правленіе

ՆԵՐԱՐԿՈՒՄՆ ՄԱՏԻԿՈՅԻ

(INJECTION AUTOMATICO)

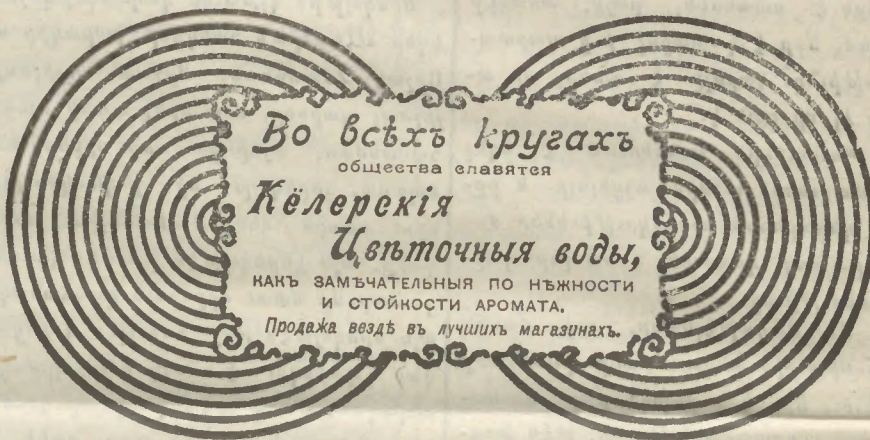

Դրին և ընկ. գեղագործների թոյլ է տրուած Ռուսիայում: Հեղուկի մէջ շահագործուած են պերուանեան Մատի-կո բոյսի յատկութիւնները, մի բոյս, որ զարմանալի կերպով բժշկում է հոնորէից (սերմնաթափութիւն) և մի քանի տարուայ ընթացքում համաշխարհային հոշակ է ստացել: Գարձ ժամանակում բուժում է ամենագործող սերմնաթափութիւնները:

Պարիզ, 8 Rue Vivienne և գլխաւոր գեղատներում:

(M) 200345

43—27

(M.) № 3

2—2

ԲՐՈՎԱՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ ԵՆ

ՊԱՐՖՈՒՄԵՐԻԱ

„ՋՐԱՅԻՆ ՇՈՒՇԱՆ“

Օ-դը-կոլոն—Սապոն—Օծանելիք—Պուզրա

10—10

(M) 95204

СЕКРЕТЪ ГЛИЦЕРО-ВАЗЕЛИНОВОЕ
КРАСОТЫ МЫЛО
А. СІУ И К. МОЛОДОСТИ
МОСКВА. 20 коп. кув.

ՇԵՐԻՆԳԻ ՊԵՊՍԻՆԵԱՆ ԷՍԵՆՏԻԱ
պատրաստում է գաղտնի խորհրդական պրոֆեսոր դր. Օ. Լեբեդի ունեւատով
ՍԵ ԱՉՆԵՑՆՈՒՄ Է
կերակրի և խմիչքների գործածութեան
մէջ եղած
Ի ԵՆՈՐԻՈՒԹ ԵՆ ԲՈՂՈՐ ՀՆՏԵՒ ԿԿԴԴԴ
Չերինգի պեպսինեան էսսենցիան
գրգռում է ախտաբան ու մարտողու-թիւնը,
SCHMING'S GRÜNE APOTHEKE Berlin N. Chausseestrasse 19. / Վաճառում է Ռուսիայի
գեղատարների խանութներում
(M.) 205895 12—5